

2) Anden Behandling af:

Forslag til Lov om Spøvernets Ordning (Lovforslag Nr. 14).

Mødet hævet Kl. 1¹/₄.

Tre og fyrretyvende Møde.

Torsdagen den 17de Februar, Kl. 1.

Sekretæren, Clausager, oplæste Protokollen for det forrige Møde, som derefter blev underskrevet.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme. (Anden Behandling findes i Tidenden, Sp. 1178 ff.)

Intet Ændringsforslag var stillet; Lovforslaget i dets Helhed sattes under Forhandling.

Ordføreren (Bojzen): Da der intet Ændringsforslag foreligger til denne tredie Behandling, skal jeg indstrænke mig til at anbefale Lovforslaget til endelig Vedtagelse her i Thinget.

J. N. Hansen: Jeg har ikke hidtil personlig udtalt mig i Thinget angaaende det Lovforslag, som her ligger for, men jeg har ikke kunnet lade denne Sag komme til Ende i nærværende Samling, uden kortelig at udtale min personlige Opfattelse af dette Spørgsmaal i dets Almindelighed. Jeg vil derfor sige, at da Udvalgets Flertal i forrige Samling fremsatte det Forslag, som nu ligger for som hidtil vedtaget af Thinget, vakte det meget store Betænkeligheder hos mig, fordi det forekom mig at være et saa stort Beløb, man her tilbød ekstraordinært, udenfor de ordinære store Udgifter, vi efter vort Lands Størrelse have til vort Forsvarsvæsen. Det Æneste, der bevægede mig til at give Forslaget min Stemme, var for det Første, at samtlige mine politiske Venner i Thinget sluttede sig dertil, og at jeg ikke uden absolut Nødvendighed troede burde at stille mig fra dem, men særligt dog at en Bevilling af saa stor en Sum var betinget af en ekstraordinær Skat, hvor-

ved disse Udgifter vilde komme til Stede gennem den Del af Befolkningen, der kan og bedst har Gode til at udrede disse Udgifter, medens den mindre bemidlede Del af Befolkningen enten lettes Udredelsen ved smaa Bidrag eller fuldstændig fritages derfor. Jeg vilde altsaa i forrige Samling ikke have kunnet give Forslaget min Stemme, hvis ikke mine politiske Venner havde sluttet sig dertil, og denne Betingelse var stillet ved Siden af. Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Landbefæstning blev vel dengang fremsat af enkelte Medlemmer, men jeg tillagde ikke disse Udtalelser nogen særdeles stor Vægt, da Regjeringen i forrige Samling ikke saaledes udtalte sig om dette Punkt, som det nu er flet. I denne Samling derimod er Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Landbefæstning kommet meget stærkt frem i Forgrunden dels ved Udvalgets Mindretals Betænkning og flere ærede Medlemmers Udtalelser her i Salen, men ogsaa derved, at Regjeringen fuldstændig aabent og ligefrem har vedkjendt sig, at det ogsaa er deres Opfattelse, at Kjøbenhavn maa befæstes tillige mod Landfiden, at dette er en Nødvendighed, og Noget, som forestaar. Efter at dette er kommen saa stærkt frem, har jeg i denne Samling ikke kunnet beslutte mig til at give det foreliggende Forslag min Stemme uden en Forvaring for Fremtiden. Skjøndt Sagen om Kjøbenhavns Befæstning er kommen saa stærkt frem baade fra Regjeringens Side og fra en stor Del af Thingets ærede Medlemmers, saa tror jeg dog ikke, at der i denne Samling er nogen egentlig Fare for, at der vil blive givet en Bevilling til at begynde Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden, og jeg mener derfor endnu i denne Samling at kunne give det foreliggende Forslag min Stemme; men jeg udtaler udtrykkeligt og bestemt, at, dersom jeg skulde sidde her i Thinget fremdeles i kommende Samlinger, og dette Spørgsmaal kommer for, vil jeg ikke kunne give min Stemme til denne Udgift af 30 Millioner Kroner ekstraordinært til Befæstningsanlæg, selv om det fastholdes, at de skulle udredes ved en Formue- og Indkomstskat, dersom ikke Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning falder bort, dersom Sagen ikke kommer saaledes for, at man kan se, at dette Spørgsmaal er opgivet af de Bedkommende, som til den Tid ere de Styrende. Denne Forvaring tager jeg. Kjøbenhavns Befæstning er for mig, efter min Opfattelse — enhver anden Opfattelse uførtalt, idet jeg respektiver ethvert andet Medlems Opfattelse — en Ulykke. Jeg vil ikke fortrinsvis tale om de store Udgifter, som dermed ville være forbundne, de efter Landets Formue overordentlig store Udgifter; men selve den Forstyrrelse i hele Kjøbenhavns omliggende Verden, den Forstyrrelse i mange større Anlæg, i hele den Maade, hvorpaa man nu ser Kjøbenhavns Omegn være indrettet, de store Expropriationer, hvorved saadanne Anlæg nødvendigt maa blive exproprierede, og hvorved store Fore-